

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Estancias Prácticas VIII		Código	653G01407
Titulación	Grao en Terapia Ocupacional			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Viana Moldes, Ines	Correo electrónico	ines.viana@udc.es	
Profesorado	Garcia Crespo, Maria Vanessa Luaces Gudin, Rufino David Mansilla Barreiro, Barbara Rivas Quarneti, Natalia Yanaina Viana Moldes, Ines	Correo electrónico	m.v.garcia@udc.es david.luaces.gudin@udc.es barbara.mansilla.barreiro@udc.es natalia.rivas.quarneti@udc.es ines.viana@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia pretende o desenvolvemento de competencias que permitan ao alumnado comprender e aplicar os coñecementos relacionados coa práctica comunitaria da Terapia Ocupacional.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Os contidos transversais da materia serán os mesmos. En caso de necesidade, se reaxustarán os proxectos. Mantendo aqueles que son viables cunha posible situación de excepcionalidade relacionada coa pandemia. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen En caso de confinamento total: manterase o proxecto 2 - Saída de campo - Portafolios En caso de restrición parcial da mobilidade: manteranse os proxectos 2, 3 e parte do 1 - Saída de campo, no propio domicilio ou contorno inmediato - Portafolios - Aprendizaxe-servizo - Aprendizaxe colaborativa *Metodoloxías docentes que se modifican En caso de confinamento total: manterase o proxecto 2. Modificando as seguintes metodoloxías: - Aprendizaxe-servizo - Aprendizaxe colaborativa En caso de restrición parcial da mobilidade: manteranse todas as metodoloxías, aínda que terán outro peso na avaliación (consultar apartado 4) 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Os/as docentes da materia manterán a atención personalizada a través de Teams (titorías individuais e/ou grupais) e correo electrónico. Toda a comunicación tamén será realizada a través de Moodle, así como a súa correspondente documentación e indicación de actividades ou tarefas. 4. Modificacións na avaliación En caso de confinamento total: manterase o proxecto 2 coa totalidade da avaliación (100%). - Saída de campo, no propio domicilio ou contorna inmediata: 40% - Portafolios: 60% En caso de restrición parcial da mobilidade: manteranse os proxectos 2 (40%) e 3 (40%) e parte do 1 (20%). - Saída de campo, no propio domicilio ou contorno inmediato: 40% - Portafolios: 20% - Aprendizaxe-servizo: 20% - Aprendizaxe colaborativa: 20% *Observacións de avaliación: 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Explicar la relación entre el funcionamiento ocupacional, la salud y el bienestar.
A3	Sintetizar y aplicar el conocimiento relevante de ciencias biológicas, médicas, humanas, psicológicas, sociales, tecnológicas y ocupacionales, junto con las teorías de ocupación y participación.
A4	Analizar las complejidades de aplicar teorías formales y evidencia de investigación en relación con la ocupación en el contexto de una sociedad en cambio.
A5	Constatar e influir en el debate racional y su razonado en relación a la ocupación humana y la terapia ocupacional.
A6	Trabajar en la sociedad con individuos y grupos para fomentar la promoción de la salud, la prevención, la rehabilitación y el tratamiento.
A7	Escoger, modificar y aplicar teorías apropiadas, modelos y métodos de la práctica para encontrar la ocupación según las necesidades de salud de individuos/poblaciones.
A8	Uso profesional y ético del razonamiento efectivo en todas las partes del proceso de terapia ocupacional.
A9	Utilizar el potencial terapéutico de la ocupación a través del uso de la actividad y el análisis y síntesis ocupacional.
A10	Adaptar y aplicar el proceso de terapia ocupacional en estrecha colaboración de individuos/población.
A12	Colaborar con comunidades para promover la salud y el bienestar de sus miembros mediante la participación en la ocupación.
A13	Buscar activamente, evaluar críticamente y aplicar los rangos de información y de evidencia para asegurar que la práctica es actualizada y relevante al cliente.
A14	Valorar críticamente la práctica de la terapia ocupacional para asegurar que el foco está sobre la ocupación y el funcionamiento ocupacional.
A15	Trabajar según los principios de la práctica centrada en el cliente.
A16	Construir una relación terapéutica como base del proceso de la terapia ocupacional.
A17	Establecer sociedades de colaboración, consultar y aconsejar a clientes, trabajadores sociales, miembros de equipo y otros en la práctica de la ocupación y la participación.
A19	Apreciar y respetar las diferencias individuales, creencias culturales, costumbres y su influencia sobre la ocupación y la participación.
A20	Preparar, mantener y revisar la documentación de los procesos de terapia ocupacional.
A21	Cumplir con la política y procedimientos locales/regionales/ nacionales/europeos, normas profesionales y regulaciones del empleo.
A22	Demostrar continuamente el proceso de aprendizaje y cambios en la TO.
A23	Practicar de manera ética, respetando a los clientes, teniendo en cuenta los códigos profesionales de conducta para terapeutas ocupacionales.
A25	Identificar la necesidad de investigar y buscar publicaciones relacionadas con la ocupación, la terapia ocupacional y/o la ciencia ocupacional y formular preguntas de investigación relevantes.
A26	Demostrar habilidades en la propia búsqueda, el examen crítico y la integración de la literatura científica y otra información relevante.
A28	Interpretar, analizar, sintetizar y criticar los hallazgos de investigación.
A29	Desarrollar el conocimiento de ocupación y de la práctica de la terapia ocupacional.
A30	Divulgar los hallazgos de investigación para críticas relevantes.
A31	Determinar y priorizar los servicios de terapia ocupacional.
A33	Constatar en un proceso continuo de evaluación y mejora de la calidad de los servicios de terapia ocupacional, implicando a los clientes cuando sea apropiado y comunicar los resultados relevantes a los demás miembros.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamiento crítico, lógico y creativo.
B4	Trabajar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Trabajar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.
B7	Comunicarse de manera efectiva en un entorno de trabajo.
B8	Capacidad de análisis y de síntesis.
B9	Capacidad de aplicar los conocimientos a la práctica.
B10	Conocimientos básicos de la profesión.
B11	Capacidad para trabajar en un equipo interdisciplinar.
B13	Resolución de problemas.

B14	Habilidades interpersonales.
B15	Capacidad para comunicarse con personas no expertas en la materia.
B16	Habilidad para trabajar de manera autónoma.
B17	Compromiso ético.
B19	Comunicación oral y escrita en la lengua materna.
B22	Habilidades de investigación.
B23	Capacidad de aprender.
B24	Habilidades de gestión de la información (habilidad para buscar y analizar información proveniente de diversas fuentes).
B25	Capacidad de crítica y autocrítica.
B26	Capacidad para adaptarse a nuevas situaciones.
B27	Capacidad para generar nuevas ideas.
B28	Toma de decisiones.
B29	Trabajo en equipo.
B30	Liderazgo.
B31	Apreciación de la diversidad y de la multiculturalidad.
B35	Iniciativa y espíritu emprendedor.
B36	Preocupación por la calidad.
B37	Motivación.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Desarrollar las habilidades prácticas necesarias para poder desempeñar actividades profesionales como terapeuta ocupacional: según el estadio de aprendizaje y de acuerdo a las competencias seleccionadas. En definitiva ampliar los conocimientos y la capacidad para aplicar: la teoría y la práctica de Terapia Ocupacional, las ocupaciones terapéuticamente y las Actividades de la Vida Diaria terapéuticamente en todas las áreas de desempeño ocupacional.	A1	B2	C1
	A3	B3	C4
	A6	B6	C6
	A7	B13	
	A8	B14	
	A9	B15	
	A10	B16	
	A13	B17	
	A14	B19	
	A15	B26	
	A16	B28	
	A19	B29	
	A23	B30	
		B31	
		B37	

Observar, analizar y reflexionar sobre el centro de prácticas y las funciones del terapeuta ocupacional integrados al sistema sanitario, educativo, domiciliario, laboral o comunitario de referencia. Asimismo el alumno debe desarrollar la capacidad para mantener la dignidad, privacidad y confidencialidad de la persona.	A3	B3	C1
	A4	B8	C4
	A6	B9	
	A7	B10	
	A8	B13	
	A23	B14	
	A29	B19	
	A31	B25 B37	
Observar, analizar y reflexionar sobre la relación terapéutica en terapia ocupacional. Y, a la vez, desarrollar la capacidad para una comunicación efectiva con el usuario, familias, grupos sociales y otros profesionales; capacidad para establecer una relación de empatía con el usuario, familia, grupos sociales y otros profesionales; y desarrollar la capacidad para permitir que los pacientes y sus cuidadores expresen sus preocupaciones e intereses y que puedan responder adecuadamente.	A4	B5	C1
	A5	B10	C4
	A7	B17	
	A9	B19	
	A10	B37	
	A14		
	A15		
	A16		
	A17		
	A23 A31		
Observar, identificar, analizar y reflexionar sobre el perfil del usuario de los servicios de terapia ocupacional.	A6	B1	C1
	A12	B17	C4
		B37	
Desarrollar razonamientos y habilidades de orden superior en el juicio profesional y en la toma de decisiones.	A3	B1	C1
	A4	B2	C4
	A8	B3	C6
	A9	B4	
	A10	B5	
	A13	B6	
	A14	B7	
	A15	B8	
	A29	B9	
	A33	B10	
		B14	
		B17	
		B19	
		B23	
		B29	
		B30	
		B35 B37	
Desarrollar habilidades de exploración de los recursos de investigación en apoyo a la investigación y la practica basada en la evidencia.	A3	B22	C1
	A4	B24	C4
	A13	B25	
	A20	B27	
	A28		
	A30		

Dar el control al estudiante de ser un profesional autónomo que valora su contribución al equipo y al servicio.	A6	B2	C1
	A12	B3	C4
	A13	B4	C6
	A19	B5	
	A21	B6	
	A26	B7	
		B8	
		B9	
		B11	
		B13	
		B14	
		B16	
		B25	
		B26	
		B27	
		B28	
		B30	
		B37	
Inculcar unas habilidades para ?el aprendizaje a lo largo de la vida? y de un desarrollo profesional continuo; y un reconocimiento de la importancia de estos.	A20	B36	C1
	A22	B37	C4
	A25		C7
	A26		

Contidos	
Temas	Subtemas

TEMA TRANSVERSAL

Principios fundamentais para o traballo no eido comunitario.
Perspectivas críticas das ocupacións cotiás, reflexión-acción sobre as ocupacións individuais e colectivas; xustiza e dereitos ocupacionais.

Prácticas avanzadas con orientación. Nivel avanzado.

SUBTEMAS TRANSVERSAIS AOS 5 PROXECTOS

- 1.- A reflexividade crítica como ferramenta clave para a práctica da terapia ocupacional no eido comunitario
- 2.- A imposibilidade da neutralidade no facer cotiá: clase, xénero, raza, etnia, e outros condicionantes políticos, económicos, sociais, culturais e institucionais, entre outros.
- 3.- Alianzas intersectoriais coa comunidade para a transformación social a través da ocupación.

PROXECTO 1

Conectando IES/Ciclos Formativos e Universidades. Contribución da Terapia Ocupacional na análise e problematización dunha realidade social concreta.

- A importancia das eleccións ocupacionais no ciclo vital e a súa influencia nas historias de vida
- Recoñecer e analizar as necesidades ocupacionais dos e das cidadáns/ grupos /poboacións
- Desenvolver redes de colaboración, estratexias de comunicación , accións para a redución das desigualdades sociais e a promoción da equidade

PROXECTO 2

Proxecto internacional Narrativas Ocupacionais (World Federation of Occupational Therapists).

- Visibilización e análise da diversidade das ocupacións cotiás na comunidade dende unha perspectiva crítica
- Alianzas locais e internacionais para a visibilización, reflexión crítica e transformación das inxustizas ocupacionais a través da ocupación
- Metodoloxías audiovisuais e narrativas para o traballo coa comunidade.

PROXECTO 3

Proxecto parques e prazas: (re)pensando espazos comúns. Prácticas avanzadas de avaliación ambiental.

- Avaliación avanzada de parques e prazas atendendo aos necesidades ocupacionais dos grupos e comunidades
- Proposta de acción dende unha perspectiva crítica para a promoción da xustiza ocupacional e da saúde

PROXECTO 4

Proxecto docencia como nicho laboral: un camiño emerxente na terapia ocupacional en España.

- Prácticas nun centro educativo.
- Análise avanzada das ocupacións da comunidade educativa
- Propostas de acción dende a terapia ocupacional comunitaria

PROXECTO 5

Proxecto domicilio: (re)pensando o noso vivir diario. Prácticas de avaliación da dependencia na comunidade.

- Prácticas de avaliación da dependencia
- Propostas de acción dende a terapia ocupacional no eido comunitario.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Portafolios do alumno	A3 A4 A8 A13 A26 A30 B4 B6 B8 B16 B22 B24 B36 C1	1	10	11
Actividades iniciais	A6 A7 A10 A14 A16 A28 A31 B10 B1	10	0	10
Aprendizaxe colaborativa	A5 A15 A20 A23 A25 A29 A33 B2 B3 B5 B23 B25 B29 B31 C6 C7	10	10	20
Aprendizaxe servizo	A4 A12 A17 A29 B3 B5 B15 B17 B25 B26 B27 C4 C7	10	20	30
Saídas de campo	A1 A9 A12 A17 A19 A21 A22 B37 B35 B30 B28 B27 B26 B19 B17 B15 B14 B13 B11 B9 B7 C4	60	15	75
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno	PROXECTO 2 Es una carpeta o archivador ordenado por secciones, debidamente identificadas o etiquetadas, que contiene los registros o materiales producto de las actividades de aprendizaje realizadas por el alumno en un período de tiempo, con los comentarios y calificaciones asignadas por el profesor, lo que permite visualizar el progreso del alumno. El portafolio o carpeta incluye todo lo que hace el alumno, como: apuntes o notas de clases, trabajos de investigación, guías de trabajo y su desarrollo, comentarios de notas, resúmenes, pruebas escritas, autoevaluaciones, tareas desarrolladas, comentarios de progreso del alumno realizado por el profesor, etc. Permite adquirir las competencias genéricas y específicas asignadas a esta asignatura.
Actividades iniciais	PROXECTOS 1 a 5 a través de Temas. Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.
Aprendizaxe colaborativa	PROXECTOS 1 e 4 Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Aprendizaxe servizo	PROXECTOS 1 e 3 Metodoloxía que combina o servizo á comunidade coa aprendizaxe nun só proxecto, no que o alumnado se forma traballando en necesidades reais do seu entorno coa fin de melloralo.

Saídas de campo	PROXECTOS 1 a 5 Engloba: desenvolvemento da terapia ocupacional crítica e comunitaria; Proxecto de Aprendizaxe e Servizo e Prácticas comunitarias. Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), e accións contextualizadas acorde a unha situación identificada, etc.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno Aprendizaxe colaborativa Actividades iniciais Saídas de campo Aprendizaxe servizo	La atención personalizada se hará, globalmente, mediante tutorías personalizadas directas y virtuales, individuales y/o grupales.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A3 A4 A8 A13 A26 A30 B4 B6 B8 B16 B22 B24 B36 C1	PROXECTO 2 (10%) Elaboración do portafolios reflexivo sobre todas as etapas do proxecto, aportando: contextualización, aprendizaxes realizados, dilemas e novas propostas de desenvolvemento.	10
Aprendizaxe colaborativa	A5 A15 A20 A23 A25 A29 A33 B2 B3 B5 B23 B25 B29 B31 C6 C7	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo. PROXECTO 1 (10%) Dar continuidade a un proxecto comunitario: - Cada curso, vólvese a decidir cómo o estudantado pode contribuir para transformar a realidade da poboación adolescente en materia de toma de decisións de cara a importantes eleccións ocupacionais: gustanme moitas cousas, qué camiño escoller agora? (ESO) qué facer ao terminar os meus estudos? (Bachiller) - En paralelo, trabállase tamén na promoción da titulación do Grao en Terapia Ocupacional como sensibilización da poboación debido ao seu descoñecemento (Actividade que os/as orientadores agradecen e valoran positivamente). PROXECTO 2 (10%) Contribución ocupacional no eido educativo.	20

Saídas de campo	A1 A9 A12 A17 A19 A21 A22 B37 B35 B30 B28 B27 B26 B19 B17 B15 B14 B13 B11 B9 B7 C4	Engloba: desenvolvemento da terapia ocupacional crítica e comunitaria; Proxecto de Aprendizaxe e Servizo e Prácticas comunitarias. Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), accións na comunidade, etc. - A importancia das eleccións ocupacionais na vida das poboacións, especialmente en momentos de transición ocupacional como durante a adolescencia. - Motivar ao estudantado hacia unha posición proactiva, incrementando a toma de conciencia da súa responsabilidade social e cidadana. - Os/as estudantes establecerán alianzas de colaboración con diversos actores sociais implicados na temática do proxecto, desenvolvendo accións puntuais de coeducaciónun y sensibilización na comunidade de pertenza/orixe. - Vivenciar o traballo en equipo e a lóxica do razoamento ocupacional orientado a poboacións e fóra do eido clínico. PROXECTO 2 (10%) PROXECTO 3 (10%) PROXECTO 4 (10%) PROXECTO 5 (20%)	60
Aprendizaxe servizo	A4 A12 A17 A29 B3 B5 B15 B17 B25 B26 B27 C4 C7	PROXECTO 1 e 3 (10%) Engloba: desenvolvemento da terapia ocupacional crítica e comunitaria; Proxecto de Aprendizaxe e Servizo e Prácticas comunitarias. Metodoloxía que combina o servizo á comunidade coa aprendizaxe nun só proxecto, no que o alumnado se forma traballando en necesidades reais do seu entorno coa fin de melloralo. - A importancia das eleccións ocupacionais na vida das poboacións, especialmente en momentos de transición ocupacional como durante a adolescencia. - Motivar ao estudantado hacia unha posición proactiva, incrementando a toma de conciencia da súa responsabilidade social e cidadana. - Os/as estudantes establecerán alianzas de colaboración con diversos actores sociais implicados na temática do proxecto, desenvolvendo accións puntuais de coeducaciónun y sensibilización na comunidade de pertenza/orixe. - Vivenciar o traballo en equipo e a lóxica do razoamento ocupacional orientado a poboacións e fóra do eido clínico.	10

Observacións avaliación

O sistema de cualificacións exprésase mediante cualificación numérica acordo co establecido no art. 5 del Real Decreto 1125/2003 de 5 de setembro (BOE 18 de setembro), polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de cualificacións nas titulacións universitarias de carácter oficial e validez en todo o territorio nacional Sistema de cualificacións: 0-4.9=Suspenso 5-6.9=Aprobado 7-8.9=Notable 9-10=Sobresaliente 9-10 Matrícula de Honra (Graciable).

Para aprobar a materia, o/a alumno/a debe participar activamente nas metodoloxías propostas, entregar todos os traballos, participar en las prácticas e acadar unha nota global mínima de 5 e ter superadas todas as metodoloxías. No caso de non superación da materia na primeira convocatoria, o/a estudante, deberá repetir a entrega de traballos e participar de novo nas metodoloxías propostas durante a segunda oportunidade (xullo).

Segundo a norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos/as estudantes de grao na Universidade da Coruña (aprobada no Consello de Goberno do 22/05/2012), cando un estudante teña recoñecida a súa condición de matrícula a tempo parcial, ten dereito preferente a elixir quenda se existen horarios diferentes na oferta de prácticas desta materia.

Fontes de información

Bibliografía básica

Álvarez, E., Gómez, S., Muñoz, I., Navarrete, E., Riveros, M. E., Rueda, L., & Valdebenito, A. (2007). Definición y desarrollo del concepto de Ocupación: ensayo sobre la experiencia de construcción teórica desde una identidad local. *Revista Chilena de Terapia Ocupacional*, (7), 1-9. <http://doi.org/10.5354/0717-5346.2007.81>

Clark, F., & Lawlor, M. (2007). The making and mattering of occupational science. En E. B. Crepeau, E. S. Cohn, & B. A. Boyt Schell, Willard and Spackman's Occupational Therapy (11.ª ed., pp. 2-14). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Duncan, E. A. S. (Ed.). (2012). Foundations for practice in occupational therapy (5.ª ed.). Edinburgh: Elsevier.

Durocher, E., Gibson, B. E., & Rappolt, S. (2014). Occupational Justice: A Conceptual Review. *Journal of Occupational Science*, 21 (4), 418-430. <http://doi.org/10.1080/14427591.2013.775692>

Farias L, Rudman DL, Magalhães L (2016). Illustrating the Importance of Critical Epistemology to Realize the Promise of Occupational Justice. *OTJR: Occupation, Participation and Health*. First Published August 24. <https://doi.org/10.1177/1539449216665561>

Fisher, A. G. (2013). Occupation-centred, occupation-based, occupation-focused: same, same or different? *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 20 (3), 162-173. <http://doi.org/10.3109/11038128.2012.754492>

Fransen, H., Kantartzis, S., Pollard, N., & Viana-Moldes, I. (2013). Citizenship: exploring the contribution of Occupational Therapy. Recuperado a partir de http://www.enothe.eu/activities/meet/ac13/CITIZENSHIP_STATEMENT_ENGLISH.pdf

Fransen, H., Pollard, N., Kantartzis, S., & Viana-Moldes, I. (2015). Participatory citizenship: Critical perspectives on client-centred occupational therapy. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 22(4), 260-266. <https://doi.org/10.3109/11038128.2015.1020338>

Galheigo, S. (2011a). Occupational therapy in the social field: concepts and critical considerations. En F. Kronenberg, N. Pollard, & D. Sakellariou (Eds.), *Occupational Therapies without Borders - Volume 2: Towards an ecology of occupation-based practices* (2.ª ed., pp. 47-56). Edinburgh: Churchill Livingstone.

Galheigo, S. (2011b). What needs to be done? Occupational therapy responsibilities and challenges regarding human rights. *Australian Occupational Therapy Journal*, 58 (2), 60-66. <http://doi.org/10.1111/j.1440-1630.2011.00922.x>

Hocking, C., Jones, M., & Reed, K. (2015). Occupational Science Informing Occupational Therapy Interventions. En I. Söderback (Ed.), *International Handbook of Occupational Therapy Interventions* (pp. 127-134). Springer International Publishing. Recuperado a partir de http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-08141-0_9

Iwama, M. K., & Algado, S. S. (2008). El modelo Kawa (Rio). *Revista electrónica de terapia ocupacional Galicia, TOG*, (8), 7-10.

Kiepek, N., Phelan, S. K., & Magalhães, L. (2013). Introducing a Critical Analysis of the Figured World of Occupation. *Journal of Occupational Science*, 1-15. <http://doi.org/10.1080/14427591.2013.816998>

Kinébanian, A., & Stomph, M. (2009). Diversity matters: Guiding Principles on Diversity and Culture. *World Federation of Occupational Therapists Bulletin*, 51 (1), 5-13. <http://doi.org/10.1179/otb.2005.51.1.002>

Kronenberg, F., & Pollard, N. (2005). The WFOT Position Paper on Community-based Rehabilitation: A Call upon the Profession to Engage with People Affected by Occupational Apartheid. *World Federation of Occupational Therapists Bulletin*, 51 (1), 5-13. <http://doi.org/10.1179/otb.2005.51.1.002>

Kronenberg, F., & Pollard, N. (2007). Superar el apartheid ocupacional: exploración preliminar de la naturaleza política de la terapia ocupacional. En F. Kronenberg, S. Simó Algado, & N. Pollard (Eds.), *Terapia ocupacional sin fronteras: aprendiendo del espíritu de supervivientes* (pp. 58-84). Madrid: Editorial Médica Panamericana.

Kronenberg, F., Simó Algado, S., & Pollard, N. (2006). *Terapia ocupacional sin fronteras: aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Editorial Médica Panamericana.

Larson, E., Wood, W., & Clark, F. (2005). Ciencia Ocupacional: desarrollo de la ciencia y la práctica de la ocupación a través de una disciplina académica [Occupational Science: science and professional development through an academic discipline]. En Willard & Spackman, *terapia ocupacional* (10ª ed, pp. 15-26). Buenos Aires & Madrid: Médica Panamericana.

McGrath, M., Moldes, I. V., Fransen, H., Hofstede-Wessels, S., & Lilienberg, K. (2013). Community? university partnerships in occupational therapy education: a preliminary exploration of practice in a European context. *Disability and Rehabilitation*, 1-9. <http://doi.org/10.3109/09638288.2013.788220>

Morrison, R., Olivares, D., & Vidal, D. (2011). La filosofía de la Ocupación Humana y el paradigma social de la Ocupación. Algunas reflexiones y propuestas sobre epistemologías actuales en Terapia Ocupacional y Ciencias de la Ocupación. *Revista Chilena de Terapia Ocupacional*, 11 (2), 102-119. <http://doi.org/10.5354/0717-6767.2011.17785>

Nenach, J., Muntaner, C., Vergara, M., & Sridharan, S. (2009). Informe de la Comisión de Determinantes Sociales en Salud: una valoración crítica. Paganizzi, L. (2014). *Terapia ocupacional psicosocial - escenarios clínicos y comunitarios* (Edición: Primera). Madrid: Docta Ediciones.

Rudman DL. (2018) Occupational therapy and occupational science: building critical and transformative

alliances/Terapia ocupacional e ciência ocupacional: construindo alianças críticas e transformadoras. Cadernos Brasileiros de Terapia Ocupacional/Brazilian Journal of Occupational Therapy. V.26 n.1 Sadlo, G., & van Bruggen, H. (2003). Towards Reducing Discrimination in Europe. British journal of occupational therapy , 66 (9), 387-397. Simó-Algado, S. (2006). El modelo canadiense del desempeño ocupacional I. Revista electrónica de terapia ocupacional Galicia, TOG , (3), 5-12. Simó-Algado, S., & Urbanowski, R. (2006). El modelo canadiense del proceso del desempeño ocupacional. Revista electrónica de terapia ocupacional Galicia, TOG , (3), 12-27. Townsend, E. A., & Polatajko, H. J. (2007). Enabling Occupation II: Advancing an Occupational Therapy Vision for Health, Well-Being, and Justice Through Occupation . Canadian Association of Occupational Therapists. Townsend, E., Wicks, A., van Bruggen, H., & Clair, V. W.-S. (2012). Imagining occupational therapy. The British Journal of Occupational Therapy , 75 (1), 42-44. <http://doi.org/10.4276/03080221X13261082051490> Townsend, E., & Wilcock, A. A. (2004). Occupational justice and client-centred practice: a dialogue in progress. Canadian Journal of Occupational Therapy. Revue Canadienne D'ergothérapie , 71 (2), 75-87. van Bruggen, H. van, Rivas-Quarneti, N., Viana-Moldes, I., Kapanadze, M., & Simó-Algado, S. (2012). Maestras de la terapia ocupacional. Hanneke van Bruggen. Revista electrónica de terapia ocupacional Galicia, TOG , (16), 14-27. Seijo SV, Farias L, Rivas-Quarneti N (2017). El trabajo precario como ocupación situada: estudio exploratorio de experiencias de trabajadores en el contexto de crisis económica española/Precarious work as situated occupation: exploratory study of workers' experiences in the context of spanish economic crisis. Cadernos Brasileiros de Terapia Ocupacional/Brazilian Journal of Occupational Therapy. V.25 n.4. Viana-Moldes, I. (2009). Developments of Occupational Therapy within the Spanish Higher Education Area. En ENOTHE, Fifteenth Meeting of ENOTHE (Hogeschool van Amsterdam, p. 24). Universidad de la Coruña. Viana-Moldes, I., García Pinto, M. del C., & Ávila Álvarez, A. (2005). Ocupación alienante versus ocupación significativa. Recuperado a partir de http://www.terapia-ocupacional.com/articulos/Ocup_Alienan_vs_ocup_signi.shtml Whiteford, G. E., & Hocking, C. (2012). Occupational Science: Society, Inclusion, Participation (1ª ed.). Wiley-Blackwell. Wilcock, A. A. (2006). Occupational Perspective of Health . Thorofare (New Jersey): Slack, Inc. Wilcock, A. A. (2007). Occupation and Health: Are They One and the Same? Journal of Occupational Science , 14 (1), 3-8. <http://doi.org/10.1080/14427591.2007.9686577> Wilcock, A. A., & Hocking, C. (2015). An Occupational Perspective of Health (Third Edition edition). Thorofare, NJ: Slack Incorporated. Bibliografía complementaria Barros, D. Operadores de saúde na área social, Rev. de Terapia Ocupacional da USP, São Paulo, vol. 1(1):11-16, 1990. Basaglia, F. & Basaglia FO. O homem no pelourinho, mimeografiado . (Trad. IPSO- Instituto de Psiquiatria Social), 1979. Basaglia, F. & Basaglia, F. Los crímenes de la paz: Investigación sobre los intelectuales y los técnicos como servidores de la opresión . México, Siglo XXI, 1977. Goffman, E. Estigma: la identidad deteriorada . (1986 [Ed. original 1963]). Buenos Aires: Amorrortu. Goffman, E. Internados: ensayos sobre la situación social de los enfermos mentales. Buenos Aires, Amorrortu, 2007 (2ª ed.). Foucault, M. Historia de la Locura . Madrid: Fondo de cultura económica, 1991 (2ª ed.). Iwama, M. The Kawa model: culturally relevant occupational therapy . Edinburgh: Churchill Livingstone Elsevier. Kronenberg F, Simó S, Pollard N. Terapia ocupacional sin fronteras: aprendiendo del espíritu de Supervivientes . Madrid: Editorial Médica Panamericana. 2007. Paganizzi L y otros. Terapia ocupacional psicosocial: escenarios clínicos y comunitarios . Buenos Aires: Polemos. 2007. ONU (1948). Declaración Universal de los Derechos Humanos. ONU (2015). Objetivos de Desarrollo Sostenible. Comisión Europea (2010). Europa 2020. Una estrategia para un crecimiento inteligente, sostenible e integrador. ONU y OMS (2008). Derechos Humanos, Salud y Estrategias de reducción de la pobreza. WHO (1986). Carta de Ottawa para la promoción de la salud. OMS (2008). Subsana las desigualdades en una generación. ENOTHE (2010). Competences for Poverty Reduction. ILO, UNESCO, WHO (2004). CBR: A Strategy for Rehabilitation, Equalization of Opportunities, Poverty Reduction and Social Inclusion of People with Disabilities. Joint Position Paper 2004. WFOT (2006). Posicionamiento sobre los derechos humanos. WFOT (2009). Principle guidelines on diversity and culture. WHO (2010). Community-based rehabilitation: CBR guidelines.

Recomendacións**Materias que se recomenda ter cursado previamente****Materias que se recomenda cursar simultaneamente****Materias que continúan o temario****Observacións**

1.- Para axuda a conseguir unha controna inmediata sostible e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 y 2 do "III Plan de Acción do Programa Green

Campus FCS (2018-2020)" os traballos documentais que se realicen nesta materia::

a.- Na súa maioría se solicitarán en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.

- Realizaranse impresións a dobre cara.

- Empregarase papel reciclado.

- Evitarase a impresión de borradores.

2.- A docente responsable resérvase a posibilidade de realizar algún cambio na avaliación ou outros aspectos que serán notificados aos estudantes coa suficiente antelación.

3.- Como en todas as edicións anteriores, a correcta planificación das Estadias Prácticas VIII, realizarase conxuntamente co estudantado ó comezo da materia (segundo o calendario oficial).4.- Normas mínimas:

Os/as alumnos/as deberán cumprir unhas normas xerais básicas de uniformidade, identificación persoal, puntualidade e respecto ós/ás usuarios/as, profesionais e instalacións do recurso de prácticas.

Ademais, deberanse respectar as pautas mínimas específicas que cada centro estableza para o correcto desenvolvemento das estadias prácticas.

5.- A

docente responsable da materia aplicará a correspondente normativa da UDC ante a detección de calquera tentativa de plaxio motivada por un/unha estudante da materia no desenvolvemento dos seus traballos.

6.- Debido á situación actual de COVID-19, será preciso respectar o plan de seguridade o continxencia de cada centro de prácticas. No obstante, o estudantado deberá cursar de forma presencial, como mínimo, o 50% das horas. Asemade, para aprobar a materia, o estudantado terá que superar todas as metodoloxías docentes propostas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías